

SCRIPTA

Numéro Scripta : 9294

Auteur(s) : Étienne de Fougères, Rennes (évêque)

Bénéficiaire(s) : Savigny-le-Vieux, Sainte-Trinité de Savigny (abbaye)

Genre d'acte : charte

Authenticité : non suspect

Datation : 1174, 24 novembre

Lieu d'émission : Rennes

Action juridique : règlement conflit

Description de l'original : Chirographe (cyrographum)

Langue du texte : latin

Chirographe (cyrographum)

Analyse

Charte d'Étienne évêque de Rennes à propos de la controverse qui existait entre les abbayes de Sainte-Melaine et de Savigny au sujet de la grange des Vaux et de la grange du Fayel.

Tableau de la tradition

Original

A. Paris, Archives Nationales, L 967, n° 75.

Dissertation critique

Transcription : Claude Groud-Cordray (Cartulaire de l'abbaye de Savigny ou Liber cartarum domus Savignei, episcopatu Redonensi, n° XLIX)

Texte d'après A

Exquisito et perutili prudentium consilio ad reformandam humane memorie fragilitatum provisum est ut humana negotia vivacis scripti testimonio commendentur sic enim imersure calumpnie nulla datur occasio dum negotiorum serie servatur in concussa. Eapropter ego Stephanus, Dei patientia, Redonensis ecclesie presbiter et regis Anglie capellanus que in presentia nostra gerentur litterarum apicibus volumus commendare sciant ergo tam presentes quam presentium successores quod contentio que diu osat a est inter monachos Savignei et monachos Sancti Melanii Redonensis, scilicet de decimis grangie de Vallibus et de fundo grangie de Faiel, in hunc modum in presentia nostra pace interviente, decisa est abbas et conventus Sancti Melanii juri suo si quod erat in Faiel ab renunciaverunt et omnibus decimis illarum terrarum quas monachi Savignei possidebant tam in parrochia de Sesson quam in parrochia de Torigneio ad grangiam de Vallibus pertinentium amplius etiam si monachi Savignei in his II parrochiis vel in aliqua earum tres modiatas terre acquirerent earum decimarum nec monachi Savignei eis persolverent nec monachi Sancti Melanii ab eis exigerint. Preterea predicti monachi duas partes decime tocius bladii de parrochia Ferrati excepta cannabe et lino monachis Savignei in perpetuum concesserunt et III partem decime tocius parrochie Sancti Melanii super Viceoniam. Pro predictorum autem donacione vel dimissione concessit abbas et conventus Savignei abbatie Sancti Melanii quicquid juris habebant in ecclesia Acigneii ex integro cum omnibus beneficiis sine omni exceptione. Excipiuntur decime terrarum illarum omnium quas monachi Savignei

possidebant ad grangiam suam de Lovigneio pertinentes et unius modiate terre si monachi Savigneii in eadem parrochia eam deinceps acquisierunt. Si vero supra modiatam terre aliquid acquisierint de acquisitione totam decimam monachis Sancti melanii in pace persolvent hoc tamen excepto quod si monachi Savigneii aliqua terre supra modiatam acquisierint cujus aliqua pars decime a laico sit possessa et monachi Savigneii eam acquisierint et terram coluerint, liceat eis in pace retinere et si monachi Sancti Melanii ipsam decimam prius acquisierint monachi Savigneii ipsam decimam in pace eis reddent. Si autem in predictis donationibus decimarum Ferrati et Sancti Melanii aliqua calumpnia contra monachos Savigneii emergerit, monachi Sancti Melanii quantum jus eos dictaverit, eos tuebuntur. Tuebuntur etiam eos contra capellanos trium predictarum ecclesiarum scilicet de Sesson, de Torigneio et de Acigneio super decimis tam acquisitarum terrarum et quatuor modiatarum de quibus mentio facta est. Si vero ulterius acquisierint, liceat et monachis et capellanis pro voluntate sua reclamare. Quia vero illa que ediverso in hanc formam pacis eveniunt partim in cartis monachorum Savigneii partim in cartis monachorum Sancti Melanii confirmata et privilegiata inveniuntur, communi assensu et conventia utrorum que promulgatum est ut si nomina vel confirmatione predictarum in cartis vel privilegiis horum vel illorum occurrerent ad quassationem hujus compositionis prorsus inefficacia sint. Sex enim posterius lata derogat priori et hec extrema compositio omnibus cartis et priois legiis ei obviantibus in quantum ei obviant et non in alio pondus et auctoritatum auferat. Ut autem transactio ista in perpetuum inviolata permaneat ego qui eam principaliter feci et capitulum canonicorum Beati petri quorum assensu et bene placito facta est, sigillorum nostrorum impressionibus munire eam et confirmare curavimus. Actum est hoc in curia nostra in presentia capituli nostri anno Domini MCLXXIV octavo kal decembris die dominica festo Sancti Gritogoni martyris. Testes hujus transactionis sunt hii Mauricius abbas Filgeriarum, Lucas abbas Veterisviile, Eudo archidiaconus, Helias cantor, Maldetus magister scholarum, Gaufridus Guigonis, Hugo Mathei, Guillelmus de Vira, Johannes de Livare, Bertrannus Salnerius, Raginaldus capellanus de Noial et multi alii.